

354.83
(497.1) / 094.5)

3850

МИНИСТАРСТВО ПОЉОПРИВРЕДЕ
КРАЉЕВИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ

УРЕДБА

о

КОМЕРЦИЈАЛИЗАЦИЈИ ДИРЕКЦИЈЕ
ДРЖАВНОГ СВИЛАРСТВА И ПОД-
РУЧНИХ ФАБРИКА СВИЛЕ

БЕОГРАД
ДРЖАВНА ШТАМПАРИЈА КРАЉЕВИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ
1933

УВЕДЕНО У НОВИ ИНВЕНТАР бр.
1 Јануара 1942 год.
Београд

1965/10

МИНИСТАРСТВО ПОЉОПРИВРЕДЕ
КРАЉЕВИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ

УРЕДБА

о

КОМЕРЦИЈАЛИЗАЦИЈИ ДИРЕКЦИЈЕ
ДРЖАВНОГ СВИЛАРСТВА И ПОД-
РУЧНИХ ФАБРИКА СВИЛЕ

БИБЛІОТЕКА
Міністерства
Вр.

згено

БЕОГРАД
ДРЖАВНА ШТАМПАРИЈА КРАЈЕВИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ
1933

(Главна Контрола сагласила се да Уредбом на седници од 28/VII. 1933 акт број 86306/33. — Уредба је обнародована у „Службеним новинама“ број 178—L, од 8 августа 1933 године)

УРЕДБА
М. д.
35485

На основу § 55 Финансијског закона за 1933/34 годину и § 29 Закона о чиновницима Министарски савет прописује на предлог Министра пољопривреде и Министра финансија

УРЕДБУ

О КОМЕРЦИЈАЛИЗАЦИЈИ ДИРЕКЦИЈЕ ДРЖАВНОГ СВИЛАРСТВА И ПОДРУЧНИХ ФАБРИКА СВИЛЕ

I

Опште одредбе

Чл. 1

Дирекција свиларства и државних фабрика свиље са седиштем у Новом Саду је аутономна установа, која у свом раду и пословима стоји под надзором Министра пољопривреде.

Све своје послове врши по прописима ове Уредбе, а експлоатацију врши преко својих подручних установа, тј. фабрика свиље, надзорништва свиларства, коконерија и расадника, а по потреби и могућности преко других државних, банивничких или приватних установа и лица.

Чл. 2

Фирма гласи: **Дирекција свиларства и државних фабрика свиље у Новом Саду**, а потписује је у обичној преписци директор или његов заменик са шефом дотичног одељења, а пуноважно за обавезе и дужности, где је предвиђена компетенција Управног одбора, фирму потписује један члан

1*

Управног одбора и Директор, односно у отсуству потоњег његов заменик или у отсуству обојице, фирму потписују два члана Управног одбора.

Експлоатација и рад има се водити у смислу § 55 Финансијског закона за 1933/34 годину по трговачким начелима изузетно од одредаба Закона о државном рачуноводству.

Чист приход употребљује се према одредби чл. 27 ове Уредбе.

Чл. 3

Дирекцији је циљ унапређење свиларства, тј. подизање дудова, производња семена свилаца и свилочаура, те прерада чаура у сирову свилу и прерада ове у интермедијалне и финалне продукте.

Чл. 4

Потребни обртни капитал осигураће се у смислу § 55 Финансијског закона за 1933/34 год. на тај начин, да ће Министарство пољопривреде дати Дирекцији свиларства потребне суме у виду бескаматне позајмице из кредита предвиђених у буџету расхода и прихода Државне пољопривредне закладе за 1933/34 годину у партијама 1 до 8 или зајмом код државних, односно привилегованих банака уз гаранцију Министарства пољопривреде. Овлашћује се Министар пољопривреде да може по потреби за ову сврху, на предлог Управног одбора, закључити хипотекарни зајам код Државне хипотекарне банке или Привилеговане аграрне банке.

Чл. 5

За покриће евентуалних губитака, ствараће Дирекција **резервни фонд**, а док тај не буде створен, служиће у ту сврху сва имовина Дирекције.

Надаље имаде свој **фонд за обнову**, из кога ће се вршити све исплате за нове фабричне непокретне инвестиције и инсталације, када би то прилике захтевале.

У фонд за обнову улазе — сем предвиђеног процента чисте добити приликом састава биланса — и све суме добивене евентуалном продајом с временом Дирекцији непотребних непокретнина и дотрајалих инвентарских предмета.

Чл. 6

Сва готовина, изузимајући потребне суме за дневне исплате, има бити уложена код Државне хипотекарне банке, Поштанске штедионице, Народне банке или Привилеговане аграрне банке.

Чл. 7

По ванредној потреби и одобрењу Министра пољопривреде, а на предлог Управног одбора, може се Дирекција задужити. За такове обавезе гарантује Дирекција целом својом покретном и непокретном имовином.

Чл. 8

Књиге Дирекције воде се по систему двојног књиговодства и закључују се са 31 мартом сваке године, када се завршује пословна година и када се саставља биланс и рачун добитка и губитка.

Чл. 9

Новчана акта Дирекције, као и оверене завршне рачуне прегледа накнадно, по завршетку пословне године, Главна контрола по Закону о Главној контроли.

II

Управни одбор

Чл. 10

Дирекција има свој Управни одбор од 3—5 чланова, у који број улази Директор, који је члан Управног одбора по свом положају.

Управни одбор држи своје седнице редовно код Дирекције у Новом Саду.

Чланове Управног одбора поставља Министар пољопривреде на три године. По истеку тога рока, а најдаље за месец дана, Министар пољопривреде може на место члanova, којима је истекао мандат, поставити нове чланове одбора, а ако то не буде учинио, остају несмењени чланови на том положају и за даље три године.

Управни одбор на почетку сваке пословне године бира себи из своје средине претседника и потпретседника.

Ако је претседник болестан или спречен у вршењу своје дужности, заступаће га потпретседник, а ако је и овај спречен један од члanova Управног одбора, којег чланови међусобно одреде.

Чл. 11

Одлуке Управног одбора заводе се у књигу „Записник седница Управног одбора“ и оне су по потпису члanova Управног одбора извршне, изузев случајева, за које ова Уредба предвиђа одобрење надлежног Министра.

За сваки рад, чланови Управног одбора одговарају материјално и морално по прописима Закона о акционарским друштвима о одговорности члanova управних одбора акционарских друштава.

Управни одбор управља Дирекцијом самостално и заступа исту према свакоме у свим приватно-правним пословима.

Чл. 12

Управни одбор састаје се по потреби, а редовно два пута месечно. Седницама претседава претседник или његов заменик.

Седнице су пуноважне, кад су на њима присутна најмање 3 члана Управног одбора.

Одлука се доноси већином гласова, а при једнакој подели одлучује глас Претседника.

Редовне седнице сазива претседник, а ако је исти, било с којег разлога спречен да исту сазове, сазива је његов заменик.

За хитне, ванредне и пуноважне случајеве материјалних обавеза и одлука, сазива Претседник — или, у колико је исти спречен, његов заменик — ванредне седнице.

На седницама Одбора, а у поменутој књизи, воде се записници о раду и одлукама. Образложена одвојена мишљења имају се такође унети у записник.

Чл. 13

За потписивање аката која се односе на пуноважне обавезе и одлуке Управног одбора, као и за контролу извршавања одлука Управног одбора и пословања Дирекције и подручних фабрика свиле, Управни одбор одређује сваки месец између својих члanova дежурног члана.

Чл. 14

Дужности су Управног одбора:

- 1) да предузима иницијативу и даје правац свему раду Дирекције у границама Закона и ове Уредбе;
- 2) да изради благовремено привредни план за сваку пословну годину;
- 3) да одређује рејоне, у којима ће се производити семе и чауре свилобуба;
- 4) да утврђује откупну цену чаура и да у вези с тиме утврди награде и накнаде излежитељима и гајачима, те остале трошкове око раздеобе семена, откупа чаура и слично;
- 5) да утврђује продајну цену и даје упутства о начину продаје свих фабричних производа и нузв продуката, као и одобрава продају дотрајалих и непотребних предмета;
- 6) да продаје непокретности Дирекције, које би с временом истој биле непотребне;
- 7) да купује све остале сировине и материјал потребан Дирекцији (машине, машинске делове,

алате, апарате, сав инвентар итд.) као и непокретности и чини све потребне издатке за што успешнији рад Дирекције;

8) да узима под закуп потребне зграде и земљишта;

9) да доноси одлуке о финансијским и другим питањима по пословима и за унапређење свиларства и индустрије свиле у опште;

10) да решава по свим молбама и жалбама гајача свилобуба и продуцената семена као и других лица, која се обраћају по пословима, који стоје у вези са радом Дирекције;

11) да води рачуна и предузима све мере у питањима заштите свиларства, као и продукције чаура и свих њених продуката у земљи, те према томе да предлаже надлежном Министру правила и упутства, којима би се спречиле евентуалне неправилности и штете по државну касу у опште;

12) да се стара о развитку друштвеног и задружног рада на пољу продукције чаура и семена свилобуба и кућне индустрије свиле;

13) да по указаној потреби чини предлоге Министру пољопривреде за доношење измена и допуна по овој Уредби;

14) да решава о свима стручним и осталим важним питањима у колико овом Уредбом или којим другим законом није предвиђена за то чија друга надлежност;

15) да саставља годишњи биланс и рачун добитка и губитка, те исти доставља са својим извештајем на одређење Министру пољопривреде;

16) да поставља уговорно особље, одређује његове принадлежности и награде, да га кажњава укором, новчаном глобом и отпуштањем;

17) да контролише целокупан рад Дирекције, фабрика свиле и надзорништва и да о томе сваких шест месеци извештава Министра пољопривреде.

Чл. 15

Одлуке Управног одбора из тачке 2) члана 14 и одлуке из тачке 6), 7) и 8) истога члана, кад набавка или продаја прелази суму од 500.000.— динара пуноважне су тада, кад их одобри Министар пољопривреде.

Чл. 16

Управни одбор решава хоће ли се парница водити или поравнања закључивати. У случају да Управни одбор одлучи, да се противу некога поведе парница или закључи поравнање претходно ће увек консултовати Државно правобраништво. Пред судовима Дирекцију заступа у парницама надлежно Државно правобраништво.

Чл. 17

Члановима одбора и комесару, по закључку пословне године, одређује Министар пољопривреде, на предлог Управног одбора у сагласности Министра финансија и по одобрењу Министарског савета, висину тантријеме од чисте добити дотичне пословне године.

Чланови Управног одбора као и Комесар имају права на дневницу од динара 100.— за сваку седницу којој присуствују и право на путне и подвозне трошкове, које одређује Управни одбор по одобрењу Министра пољопривреде.

Дежурном члану управног одбора не припада награда од одржане седнице, с обзиром на став 4 овог члана.

Дежурни члан за време дежурства из места добија награду по динара 1.500.— месечно а они са стране 3.000.— динара месечно.

Ако ли чланови управног одбора путују ван сталног места становља по пословима Дирекције, Управни одбор одлучује о висини дневнице и осталих трошкова по одобрењу Министра пољопривреде.

III
Особље дирекције

Чл. 18

Чиновници и службеници Дирекције уговорно су особље, које на предлог Директора поставља Управни одбор.

Права и дужности уговорног особља предвиђају се уговором.

Сем уговорних чиновника и службеника има Дирекција државне чиновнике затечене 1-IV-1933 год. у служби, а који су постављени по одредбама Закона о чиновницима.

У погледу унапређења, годишњих оцена, одговорности, плате и додатака и осталих односа, важи за то особље Закон о чиновницима.

Управни одбор даје бесплатно стан, огрев и осветлење државном и уговорном особљу у колико Дирекција располаже са тим објектима и средствима.

Плате и принадлежности државних чиновника и службеника и награде уговорног особља падају на терет Дирекције државног свиларства.

Чл. 19

Директор је указни чиновник и распоређује се у групе према чл. 346 Закона о чиновницима.

Чл. 20

У надлежност Директора спада:

- 1) да руководи пословима Дирекције и извршује одлуке Управног одбора; он је непосредни старешина особља Дирекције;
- 2) да распоређује свеукупно особље Дирекције и води надзор над њиховим радом;
- 3) да се стара, да се сви послови у Дирекцији отправљају на време и у реду, да се књиге Дирекције воде исправно и по прописима ове Уредбе и

да чини потребне предлоге Управном одбору, како у погледу пословања, тако и у погледу уговорног особља, а Министарству пољопривреде у погледу особља постављеног по Закону о чиновницима.

4) да води и потписује редовну преписку а најважнију премапотписује поред дежурног члана Управног одбора;

5) да поставља, односно узима, дневничаре, надничаре, стручне раднике и послугу, кажњава их и отпушта и;

6) да врши, руководи и одобрава ситне набавке и продаје дотрајалих и непотребних предмета до динара 25.000.—.

Чл. 21

Кад је Директор на отсуству или је спречен другим узроцима да врши своју дужност, заступа га његов заменик, и то по донетом решењу Директора, а ако исто није због којег разлога уследило, то га заступа именовани заменик по одлуци Управног одбора.

Чл. 22

Особљу, постављеном по Закону о чиновницима, као и контрактуалним чиновницима и особљу Дирекције, које путује по званичној дужности ван сталног службеног места, припада накнада путних и подвозних трошкова као и дневница по прописима које ће донети Управни одбор по одобрењу Министра пољопривреде.

Чл. 23

Чиновницима Дирекције, државним и уговорним као и осталим службеницима по закључку пословне године може одредити Министар пољопривреде, на предлог Управног одбора, у сагласности Министра финансија и по одобрењу Министарског савета тантиме од чисте добити дотичне пословне године.

IV

Државни надзор

Чл. 24

Министар пољопривреде врши надзор над радом Управног одбора преко свога Комесара, којег поставља из редова чиновника ресора Министарства пољопривреде.

Комесар има право присуствовати седницама Управног одбора и код истих учествовати у расправљању. Он има право задржати од извршења одлуку Управног одбора за коју нађе да је противна Закону и овој Уредби. О таким ће случајевима Комесар реферисати Министру пољопривреде.

Ако Министар пољопривреде не донесе решење о овакој одлуци у року од 10 дана сматраће се, да је Министар пољопривреде одобрио одлуку Управног одбора.

Ако Министар пољопривреде, по истом предмету, два пута не одобри одлуку Управног одбора, то Министар доноси сам одлуку по односном питању.

Комесар Министра пољопривреде има све оне награде и принадлежности, које има и члан Управног одбора по овој Уредби.

Чл. 25

Комесар и свако друго лице, које одреди Министар пољопривреде, има право прегледати књиге, благајну и остале послове Дирекције, а на његов захтев морају му се у том циљу ставити на расположење сва потребна документа и дати сва обавештења, да би се уверио да ли су књиге и благајна у реду вођене и да ли су одлуке Управног одбора тачно извршуване.

V

Састав биланса

Чл. 26

При саставу годишњег биланса руководиће се Дирекција следећим начелима:

1) свака непокретна имовина и свако несумњиво потраживање стављаће се у биланс по вредности последњег дана пословне године тј. 31 марта. Непокретности, у колико су набављене у истој пословној години, унашаће се по цени коштања, а у колико су исте преузете од раније Дирекције државног свиларства у Новом Саду, унеће се вредност по процени комисије, коју ће одредити Министар пољопривреде. Сви продукти у колико им је на дан закључка цена већа од цене коштања унеће се у биланс по цени коштања, а у колико им је цена мања од цене коштања, унеће се по тој мањој фактичној цени;

2) артије од вредности стављаће се у биланс по курсу последњег дана пословне године;

3) сумњива потраживања уносе се по највероватнијој вредности, а она која се не могу наплатити отписују се;

4) у билансу се сваке године, у сврху амортизације, отписује од вредности некретнина Дирекције и фабрика свиле: 2% од вредности зграда и 4% од вредности инвентара, машина и осталих фабричних инсталација;

5) чисти добитак се проналази упоређењем имовине и дуговања (активе и пасиве). Добитак или губитак има се на крају биланса нарочито назначити.

Чл. 27

Чиста добит, која се добива по одбитку свих трошкова једногодишњег рада, употребиће се и то:

- 1) 5% за дотацију резервном фонду;
- 2) 10% за дотацију фонду за обнову;

3) Остатак чисте добити, по одбитку тантима члановима Управног одбора, Комесара, чиновницима и особљу Дирекције, сваке године ставља се на расположење Министру пољопривреде, као приход државне пољопривредне закладе.

VI

Завршна наређења

Чл. 28

Ова Уредба има снагу од 1 априла 1933 год.

Тиме престаје важити Закон за државне фабрике свиле од 19 априла 1922 године, Правилник за државне фабрике свиле од 1 марта 1924 године као и све одредбе других Закона, Правила и Уредбада, које стоје у противности са одредбом § 55 Фин. закона за 1933/34 годину, односно овом Уредбом.

М.П.Бр. 28700

13 јула 1933 год.
у Београду

Министар пољопривреде,

Д-р Љ. Томашић с. р.

Министар финансија,

Д-р Мил. Р. Ђорђевић с. р.

Претседник Министарског савета,

Д-р М. Сршкић с. р.

(Следују потписи осталих г. г. Министара)

Изб. од.
55485